

2.4.2019

Ohjausryhmän kokous | Kainuun palvelusetelikokeilu – Henkilökohtainen budjetti HB

Aika 18.3.2019 klo 14.30–16.10

Paikka Pohjolankatu 13, Kajaanin kaupungintalo, kokoustila Brahe

Osallistujat

Hämäläinen Saija	HB-kokeilun projektisihteeri, ohjausryhmän siht.
Kainulainen Anna-Liisa	vs. perhepalvelujohtaja, varajäsen Juppi Tarja
Kananen Kristiina	vs. terveysjohtaja, Timosen Mikon sijainen (saapui klo 14.45)
Kyyrönen Pirjo	HB-kokeilun projektipäällikkö
Malinen Sirkku	tulosityksikön päällikkö, Väisäsen Jarin varajäsen (poistui klo 16.00)
Mäklin Jaana	vs. vanhuspalvelujohtaja, ohjausryhmän pj.
Paasovaara Kirsi	erityisasiantuntija, STM (Skypellä)
Pikkarainen Marita	kehittämisjohtaja, varajäsen Ruokolainen Marja-Liisa
Pääkkönen Tarja	HB-kokeilun suunnittelija (asiantuntijajäsen)
Varimo Pertti	Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä, varajäsen Myllylä Raili

Poissa:

Ahopelto Maire	kuntayhtymän johtaja (tiedoksi, asiantuntijajäsen)
Heikkinen Matti	perhepalvelujohtaja, varajäsen Kainulainen Anna-Liisa
Hovinen Marjut	ylilääkäri
Jokinen Jarmo	asiakkaan edustaja, varajäsen Tervonen Helena
Lehtimäki Vuokko	hankepääällikkö, STM (Skypellä)
Pääskylä Esko	suunnittelija, AVAIN-hanke (asiantuntijajäsen)
Tervonen Anu	toimitusjohtaja, Kainuun Yrittäjät, varajäsen Hynynen Merja
Tolonen Eija	sote-koordinaattori, sij. Mäklin Jaana 06/2018–03/2019
Väisänen Jari	tietohallintojohtaja, varajäsen

Käsiteltävät asiat:

1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja aloitti kokouksen klo 14.30.

Päätös: Todetaan kokous lailliseksi, mutta ei päätösvaltaiseksi.

2 Yleistä: Palvelusetelikokeilun 2019 vuosikello

ICT-työntekijöille tiedoksi valtakunnalliset ICT-työpajat 23.4. ja 20.8.

Kokeilu laatii STM:n pyynnöstä maaliskuuhun vaihteessa kolumnin aiheena yhden luukun periaate. Käytetään Maritalla hyväksyttävänä ennen lähettämistä.

Päätös: Palvelusetelikokeilujen vuosikello on kuultu.

3 Projektin tilanne

2.4.2019

STM:n erityisasiantuntija Kirsi Paasovaaran kommentit

Maakunta- ja soteuudistuksen valmistelu on päättynyt hallituksen erottua 8.3. Valinnanvapauden jatkovalmisteluille ei ole enää edellytyksiä ja pilottien hakemukset raukeavat. Tuleva hallitus päättää jatketaanko valmistelua ja millä edellytyksin. Käynnissä olevat kokeilut nousevat entistä merkittävämpään rooliin, jotta saadaan tuleviin valinnanvapausmalleihin arviointia.

Palvelusetelikokeilujen projektipäällikkö Vuokko Lehtimäki ja ICT-puolen Jari Porrasmaa siirtyvät 1.4. alkaen uusiin tehtäviin. Projektipäällikön jatkajasta ei tietoa.

Talous

Vuosi 2018 on talouden puolesta käsitelty ja maksatushakemukset on hyväksytty. Vuoden 2019 budjettiin on varattu 400 000 €, josta STM:ltä 80 % rahoitus.

Asiakastilanne

Tällä hetkellä HB-asiakkaita on 12 henkilöä ja verrokkeja 14 henkilöä. HB-asiakkailta on omaishoidon vapaan, kotihoidon ja henkilökohtaisen avun palveluja erilaisina kokonaisuuksina. Asiakkaita on kymmenen vanhuspalveluista, yksi vammaispalveluista ja yksi vammais- ja vanhuspalvelujen yhteinen. Budjetit myönnetty syyskuun 2019 loppuun – jos Kainuun sotelle aiheutuu ylimääräisiä kustannuksia, ne on mahdollisuus saada riskirahaan ennen hankkeen päättymistä.

Todetaan kokous päätösvaltaiseksi tästä hetkestä lähtien (klo 14.45).

Kokeilu seuraa asiakkaiden suunniteltua ja toteutunutta budjettia: mitä palveluja, kuinka paljon ja palveluhistoria ennen HB-asiakkuutta.

Kokeilun suunnittelija Tarja Pääkkönen tekee HB-asiakkaille viimeistään syksyllä kyselyjä HB:n käytöstä.

ErinOmainen-hanke on päättynyt joulukuussa 2018. HB-kokeilu saanut tätä kautta yhden asiakkaan. Muutoin palveluvalikoima ei kohtaa HB-kokeilun kanssa, asiakkaan saama hyötysuhde todennäköisesti pieni.

Asiakkaille laaditaan allekirjoitettavat sopimukset henkilökohtaisen budjetin käyttöönotosta.

Vuositason budjettivertailut

Kustannuksista selviää kokonaisuuden vaikuttavuus Kainuun sotelle.

HB-asiakkaiden budjetteja vertailtu kustannuksina suunnitellulla budjetilla, palvelusetelillä ja omana tuotantona (vähennetty asiakasmaksut). Verrokkien budjetteja vertailtu kustannuksina HB:llä, omana tuotantona ja nykyisten palvelujen järjestämistapana.

Taulukoista on pääteltävissä, että henkilökohtainen budjetti ei taloudellisesti ole järjestäjälle kannattavampaa. Henkilökohtainen apu edullisinta nykyisellä tavalla. Kansainvälisessä tutkimuksessa tehty kuitenkin havainto, että asiakkailta jää keskimääräisesti noin 20 % budjettia käyttämättä.

2.4.2019

Palvelusetelivalikoiman laajentaminen

Laajennuksesta on käyty kokeilussa keskustelua noin vuoden ajan. Kirjattu vuodelle 2019 yhdeksi tavoitteeksi.

Päivätoiminta koettu potentiaalisimmaksi vaihtoehdoksi. Kokeilu on kysynyt kunnilta tämänhetkiset päivätoiminnan asiakastilanteet, projektiryhmässä käyty keskustelua ja lopuksi tehty esitys vammais- ja vanhuspalveluiden tulosalueille laajennuksesta.

Vammais- ja vanhuspalveluiden tulosalueet linjanneet, että eivät lähde laajentamaan palveluja.

Perustelut: tiukka aikataulu ja taloustilanne (henkilöresurssit, määrärahoja ei budjetoitu laajennukselle). Tässä aikataulussa laajentaminen ei tarkoituksenmukaista, tärkeämpää saada kokemuksia ja tuloksia. Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta hyvin vähäistä ja palveluntuottajat tulkinneet tilanteen niin, että tämä olisi automaattisesti lupaus asiakkaista. Vammaisten ja kehitysvammaisten päivätoiminta on kilpailutettu ja käytössä on optiovuosi 2019.

Valikoiman suppeus verrokkien näkökulmasta hyödyllistä kirjata kokeiluun. Jos palveluvalikoima olisi toisenlainen, jäisikö asiakkaan näkökulmasta jotain pois tai olisiko valmis luopumaan jostain.

Kokeilu viedään loppuun jo suunnitelmassa olevilla palveluilla.

Palveluntuottajat

Tilanne sama kuin joulukuussa.

Vanhuspalvelut ovat järjestäneet vuosittain palveluntuottajille valvontaan liittyviä yhteistyötapaamisia. Kehittäjätyöntekijäryhmässä noussut ajatus, että vammais- ja vanhuspalvelut järjestäisivät yhdessä palveluntuottajainfon. HB-kokeilu osallistuisi kertomaan HB:stä. Infoa ei koettu kuitenkaan tällä ajankohdalla tarpeelliseksi – tilalle projektiryhmässä noussut ajatus videoiden tekemisestä.

Kokeilu on tehnyt videoista suunnitelman. Pääaiheena palvelusetelipalvelujen ja -tuottajien tilanne nyt, millaisia palveluja odotetaan, tilastot asiakkaista ja kunnista, palvelusetelituottajaksi hakeutuminen sekä tuki ja neuvonta. Videoiden etuna helppo saatavuus ja jakelu. Ei korvaisi todellista vuoropuhelua.

Vammais- ja vanhuspalveluiden tulosalueet linjanneet, että eivät lähde tuottamaan videoita.

Pian tuloillaan vuositapaaminen – kokeilu voisi tuoda mukaan yhtenä asiana HB:n. Vaatii, että pystytään kertomaan Kainuun soten linjaus HB:n tulevaisuudesta. Ajankohtaisempi syksymmällä.

Video yrittäjyyden aktivoimisesta harkintaan: pidettävä selkeästi erillään jo PSOPista löytyvistä videoista. Asiasisältö vanhus- ja vammaispalveluiden sääntökirjoista.

Muut kokeilualueet

Käytiin läpi vertailua Kainuun ja muiden kokeilujen välillä. Vertailuissa Siun sote, Ylä-Savo, Eksote, Vaasa (Pohjanmaa) ja Keski-Uusimaa.

2.4.2019

Kirsi Paasovaaran kommentti: HB:n osalta tuloksia ja kokemuksia on saatu vasta lyhyeltä ajalta, johtopäätöksiä tekeminen haastavaa. Asiakkaita saatu odotettua haastavammin, mutta olleet tyytyväisiä. Henkilökunnan laaja-alaista osaamista edellytetään aiempaa enemmän.

Arvokasta tietoa on kuitenkin saatu ja yhtäläisiä piirteitä löytynyt kokeilualueiden välillä. Asiakasmäärä valtakunnallisesti pieni – syyt?

HB:n ideologia ei täysin täyty, koska asiakas ei voi Kainuussa valita kuin kolmesta palvelusta.

Kuvauspyyntö

Markku Heikkinen on tekemässä elokuvaa ”Soteveteraanit”, aiheena valinnanvapaus ja sote-uudistus. Ottaneet yhteyttä Maritaan, voisiko tulla kuvaamaan konkreettisia HB-asiakastilanteita. Sopimusasiat tuotannon kanssa. Elokuvan valmistuminen tämän vuoden lopulla, ensi vuonna elokuvateattereihin ja televisioihin.

Projektiryhmässä tulosalueilta tullut linjaus, että eivät osallistu kuvauksiin.

Päätös: Projektin tilanne on kuultu. Videot yrittäjyyden aktivoimisesta kokeilun harkintaan.

4 Linjausta tarvitaan

Soteuttamo

Alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen Kainuun mahdollisesti järjestämä Soteuttamo siirretään kesäkuuhun.

Jos järjestetään, millä teemalla? Tilanne haastava, aikaisemmin oltu varmempia valinnanvapauslain toteutumisesta. Yrittäjyyttä kuitenkin edelleen tarvitaan.

Sitra toteuttaa Soteuttamoja kesäkuuhun asti. Kokeilu kysyy, lähtevätkö yhteistyöhön.

Henkilökohtaisen budjetin jatkuminen Kainuun sotessa

Kokeilu tarvitsee viestinnän näkökulmasta tietoa, jatkaako Kainuun sote henkilökohtaisen budjetin käyttöä kokeilun päätyttyä. Siun sote on tehnyt jo päätöksen, että ottavat joka tapauksessa HB:n käyttöön.

HB pohjautuu palvelusetelilainsäädäntöön – mihin lakiin nojattaisiin, jos palveluja tuotettaisiin HB:llä? Vaatii työtä ja kunnolliset valmistelut. Vammais- ja vanhuspalvelut linjaavat, että jäisivät odottamaan, mikäli uusi hallitus vie uudistusta eteenpäin.

Valmisteltaisiin asia joka tapauksessa kuntayhtymän johdolle. Soten hallitus tekee lopullisen päätöksen, onko HB:n käyttöönotto järkevää ja tarpeellista.

STM:lle annettu terveiset, että tulevaisuudessa valtakunnallisissa HB-projektipäällikkökokouksissa kävisivät keskustelut henkilökohtaisen budjettien jatkoista eri kokeiluissa: mitkä palvelut tulevat kuulumaan, millä perusteilla yms.

Todetaan, että kokous ei ole päätösvaltainen tästä hetkestä lähtien (klo 16.00).

2.4.2019

Tässä vaiheessa viestitään, että HB päättyy kokeilun päättyessä.

Päätös: Soteuttamon järjestämisen päätös viivästyy, kunnes projektipäällikkö käy yhteistyökeskustelut Sitran kanssa. Henkilökohtaisen budjetin käyttöönotto Kainuun sotessa kokeilun päättyttyä etenee siten, että kokeilu selvittää ensin muiden alueiden linjaukset henkilökohtaisen budjettien jatkoista.

5 Muut asiat

Kokeilu suunnitellut tekevänä SWOT-analyysit kaikille kokousryhmille, olisiko ohjausryhmä valmis osallistumaan kesällä?

Tiedoksi, että tiistaina 19.3. järjestetään PSOP-yhteistyöneuvottelut Tieran kanssa.

Palveluntuottajia on koulutettu PSOPin käyttöön. Lähtenyt hyvin käyntiin, palveluja laajennettu sähköiseen järjestelmään.

Jaana Mäklin ja Anna-Liisa Kainulainen palaavat 1.4. takaisin omiin tehtäviinsä. Eija Tolonen jatkaa kokeilun ohjausryhmän puheenjohtajana, Matti Heikkinen palaa Anna-Liisan tilalle varsinaiseksi jäseneksi.

Päätös: Hyväksytään SWOT-analyysien teko. Tieto PSOP-palaverista ja virkajärjestelyistä on kuultu.

6 Seuraava kokous

Seuraava kokous to 13.6. klo 8–10.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.10.

Kajaani 2.4.19
Aika ja paikka

Jaana Mäklin
Jaana Mäklin
varapuheenjohtaja

sa
Saija Hämäläinen
sihteeri